

мини **биографије**

КЛЕОПАТРА

ПОСЛЕДЊА ЕГИПАТСКА КРАЉИЦА

Клеопатра – последња египатска краљица

Наслов оригинала

Cleopatra – La última reina de Egipto

© SUSAETA EDICIONES, S.A.

Translation copyright © 2017 за српско издање, ЛАГУНА

За издавача: Дејан Папић

Написао: Хосе Моран

Илустровала: Кармен Гера

Превела: Весна Стојковић

Лектура и коректура: Јасна Димитријевић

Слог и прелом: Бранислава Марјановић

Штампа: Кина

Тираж: 3000

Београд, 2017.

Издавач: ЛАГУНА, Београд,

www.laguna.rs

CIP - Каталогизација у публикацији -

Народна библиотека Србије, Београд

321.61:929 Клеопатра(02.053.2)

МОРАН, Хосе

Клеопатра: последња египатска краљица / Хосе Моран

; илустровала Кармен Гера ; превела Весна Стојковић. -

Београд : Лагуна, 2017 (Кина). -

32 стр. : илустр. ; 23 см. - (Мини биографије / [Лагуна])

Prevod dela: Cleopatra-La última reina de Egipto. - Tiraž 3.000.

ISBN 978-86-521-2651-4

1. Гера, Кармен [илустратор]

а) Клеопатра, египатска краљица (69пне-30пне) COBISS.SR-

ID 239019532

мини **биографије**

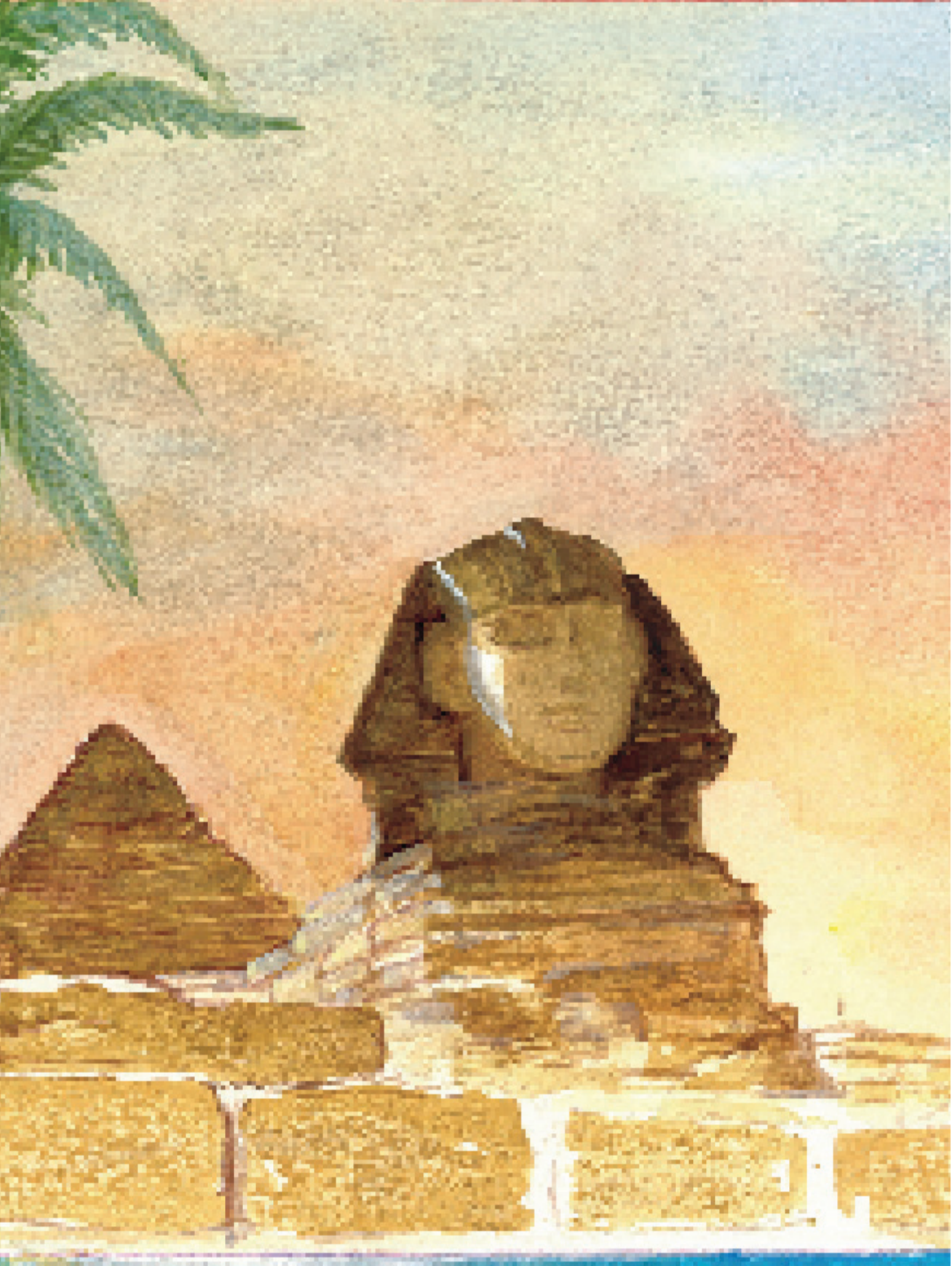
КЛЕОПАТРА

ПОСЛЕДЊА ЕГИПАТСКА КРАЉИЦА

Хосе Моран

Илустровала Кармен Гера

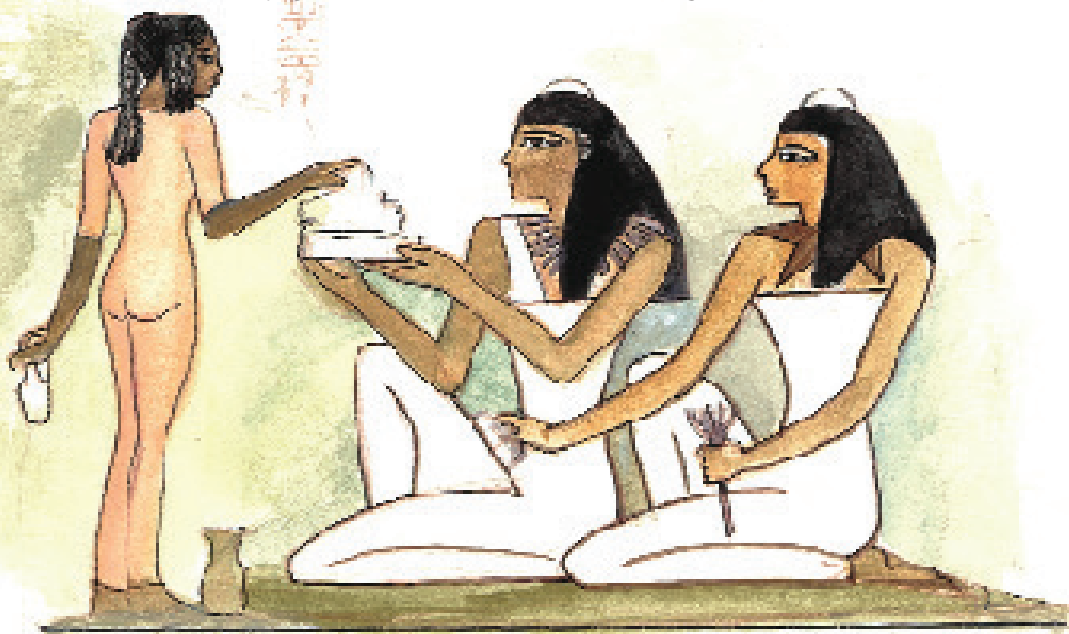

САДРЖАЈ

Увод	6
Египат пре Клеопатре	8
Александрија,	
Клеопатрина постојбина	10
Девојчица Клеопатра	12
Живот на двору	14
Паметна, лепа и богата	16
Млада краљица	18
Јулије Цезар у Египту	20
Клеопатра у Риму	22
Марко Антоније	24
Добра времена	26
Катастрофа	28
Крај	30
Епилог	32

УВОД

Да је Клеопатра живела у наше време, сигурно би стално била на телевизији и у таблоидима. Не би је остављали на миру. Као краљица огромне државе – притом веома лепа, паметна, романтична мултимилionерка – била би звезда и о њој би имало шта да се прича. Међутим, Клеопатра је умрла пре више од двадесет векова, а и даље је позната.

Зашто?

Чињеница је да је њен узбудљив живот преточен у више од сто позоришних комада,

десетине опера и балета, неколико дирљивих филмова, као и неколико стрипова, али то не објашњава зашто је још увек актуелна.

Извесно је да је била једна од првих утицајних жена на свету. Изгледа да је Клеопатра, у време када жене нису играле никакву улогу, ипак била у стању да повлачи конце историје. Како јој је то успело?

Настави да читаш и открићеш.

ЕГИПАТ ПРЕ КЛЕОПАТРЕ

Египатска цивилизација била је најтајанственија цивилизација античког света. Са својим пирамидама, фараонима, хијероглифима и Нилом, Египат делује као сасвим узбудљиво место. Тако је и инспирисао многе митове, легенде и романе. **Египатско царство опстало је током ни мање ни више него тридесет векова. А Клеопатра је била последња и најпознатија краљица Египта.**

Где је Египат?

Египат се налази на северу Африке, на обали Црвеног мора. На истоку се граничи са Црвеним морем, на западу са пустињом Сахаром, а на југу са Нубијом и Суданом.

Ко су били њихови богови?

Египатски народ био је врло религиозан. Веровали су у вечни живот после смрти и обожавали више богова.

Атон је слављен као првобитни дух; **Ра**, сунце, представљен је у облику балегара; **Озирис** је обожаван као краљ мртвих, као и његова жена **Изис**; **Анубис** је био бог који је балсамовао мртве; **Хапи** – велики господар хране; **Хатор** – богиња љубави; **Хорус** – бог земље, чији је симбол био соко.

Проклетство фараона

За Египћане **фараон је био као живи бог**, који их је штитио од глади, болести и свих зала. Фараони су сахрањивани са својим благом у пирамидама. Отуд је потекла изрека „**проклетство фараона**“: кад неко узнемири починак фараона, пљачкајући његову имовину, богови се **освете и убију лопове**.

Да ли знате...

... да је **Тутанкамон**, чувени фараон, чија је гробница откривена пре једног века у Долини краљева, **имао само дванаест година кад је умро**?
Још увек се **не зна са сигурношћу да ли је убијен из политичких разлога или је умро после пада с коња**.

Колике су пирамиде?

Пирамиде су импресивне погребне камене грађевине. Налазе се западно од Нила, где залази сунце, јер мрак симболизује смрт. Највеће (**Кеопсова, Кефренова и Микеринова**) **достигле су и до 140 метара у висину (као 45 спратова) и 230 метара у ширину (више него два фудбалска стадиона)**.
Унутрашњи тунели и одаје распоређени

су у облику лавирината. **Градило их је више од сто хиљада људи током тридесет година**.

А река Нил?

То је најдужа река на свету. Дуга је 6670 километара. Од давнина је сматрана светом реком и душом Египта. Нил пролази кроз Египат од југа до севера и управља животом у њему. Сва активност у држави одвијала се у складу са Нилом. **Надолажење реке обележава смене годишњих доба и обилне жетве.**

АЛЕКСАНДРИЈА, КЛЕОПАТРИНА ПОСТОЈБИНА

Град Александрија добио је ово име зато што га је 332. године пре нове ере основао Александар Велики. Једанаест година касније, **Александар, најмоћнији човек на свету, умро је због уједа комарца.** Александрија је током триста година била **главни град Египта.** Налазила се на северу Египта, у једној предивној области у делти Нила. **Клеопатра је рођена и умрла је у Александрији.** Припадала је династији Птоломеја.

Ко су били Птоломеји?

Била је то породица која је потицала из Македоније, на северу Грчке. Један од њених чланова, по имену **Птоломеј I Сотер, генерал војске Александра Великог, проглашен је за фараона.** Његови потомци су наследили титулу, која је преношена са оца на сина.

Велики град

Александрија је била **прелепа метропола са великим авенијама и грађевинама од мермера.** Имала је три морске луке и била незаобилазна станица на путу из Европе за Африку. Александрија је била **историјски и културни мост између две велике цивилизације тог времена: Грчке и Египта.**

Светионик у Александрији

Сматра се за **једно од седам чуда старог света**. Била је то огромна осмоугаона кула од мермера, стакла и олова.

Светионик је био висок 122 метра.

Саграђен је 279. године пре нове ере, на острву Фарос. **Видео се са удаљености од 50 километара.**

Служио је као путоказ хиљадама бродова, захваљујући циновском огледалу које је током дана одражавало светлост сунца, а током ноћи светлост једне ломаче. Срушио га је земљотрес 1323. године.

Најбоља библиотека на свету

Још један драгуљ Александрије била је библиотека. Састојала се од десет великих сала. Свака сала била је посвећена једној теми: филозофији, историји, уметности, поезији, архитектури, аритметици, итд. Неколико мудраца било је задужено за набавку највреднијих примерака (који су у то време били једини, јер није постојала штампарска машина) из свих делова света.

Песник **Калимах** преузео је задатак каталогизације књига. **Он је био први библиотекар у историји.**

Да ли знате...

... да је у Клеопатрино доба у библиотеци било и до милион каталогизованих дела? Кад би се листови пергаментa нанизали један за другим, образовали би траку која би обмотала свет.

Велика трагедија

За време Клеопатрине владавине Александријску библиотеку је 48. године пре нове ере, током рата између Рима и Египта, потпуно **уништио пожар**.

И тако је то огромно благо, знање прикупљено током векова, записана сећања људи, трагично нестало у пламену.

ДЕВОЈЧИЦА КЛЕОПАТРА

Клеопатра VII Филопатор, последња и најпознатија краљица Египта, рођена је 69. године пре нове ере. Имала је раскошно детињство, окружена свим удобностима. Још је као девојчица добила врло темељно образовање, по грчким обичајима својих предака. Ипак, **Клеопатра није имала нарочито срећно детињство** и то зато што у њеној породици није владао мир.

Њени родитељи

Њена мајка се такође звала Клеопатра.

Њен отац је био

фараон Птоломеј XII,

а надимак му је био „*Auletes*“, што на грчком значи „флаутиста“, јер је изгледа **волео да свира флауту** и музици посвећивао више времена него својим владарским дужностима.

Међутим, кад би га неко издао, рука му не би задрхтала. **Тако је наредио да његова најстарија ћерка Береника буде погубљена кад је ковала заверу против њега.**

Њена браћа и сестре

Клеопатра је имала три сестре

(Беренику, Арсиноју

и Трифе-

ну) и два

брата

(Птоломеја

XIII и Птоломеја XIV,

најмлађе дете) са којима је

у почетку делила престо.

Нису се добро слагали,

јер су сви желели власт.

Да ли је имала кућне љубимце?

У то време било је уобичајено да деца из виших класа имају **псе, мачке или мајмуне**. Клеопатра је, поред свега тога, на свом тепиху за играње имала и **младунце леопарда**, јер су ове дивље животиње могле да се припитоме као мале и биле су врло корисне у заштити важних личности.

Како се играла кад је била мала?

Као мала је **јахала магарца**. Осим тога, **много је волела да плеше**. Предивна клима у Александрији дозвољавала јој је да, под заштитом страже, са својим слушкињама **плива у Средоземном мору**. Увече би се забављала **сенетом**, игром сличном *Не љути се човече*, а у недостатку лутака, **шетала је своју колекцију дрвених мачака**, свирала на **глиненим лоптама** напуњеним семенкама и аплаudirала жонглерима који су долазили на двор да би је забављали...

Да ли знате...

... да су у области Собек, у горњем Нилу, **крокодила сматрали за свету животињу**, украшавали га минђушама и наруквицама, а кад би умро, сахрањивали су га у сандуку као да је човек?

Прва путовања

Клеопатра је често одлазила на дуга путовања. Још као девојчица имала је прилику да са оцем фараоном путује Нилом. Тако је могла да упозна импресивне хиљадугодишње споменике, који су још увек опстајали, као што је **Велика сфинга у Гизи**, **храм у Луксору**, **Мемнонови колоси...**

ЖИВОТ НА ДВОРУ

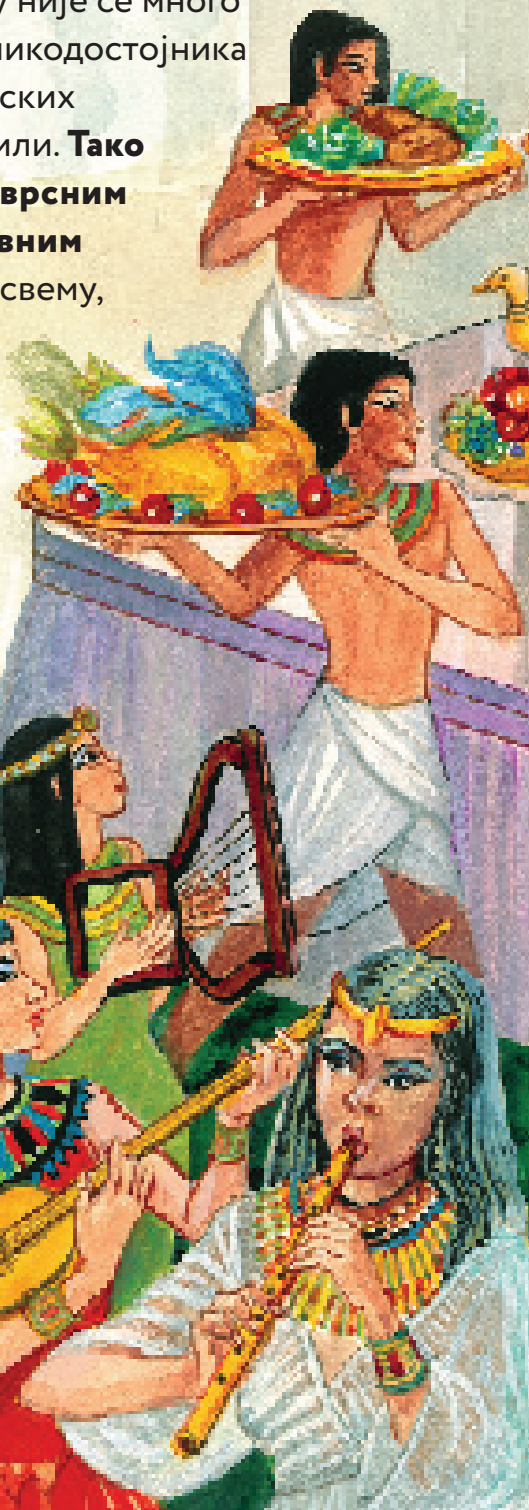
Живот на раскошном фараоновом двору није се много разликовао од живота на дворovima великодостојника било ког доба и поднебља; обичаји светских моћника нису се у овоме много променили. **Тако је мала Клеопатра могла да ужива у изврским гозбама, изазовним плесовима, предивним концертима, дворским сплеткама...** У свему, осим у лову и риболову, који су били резервисани за мушкарце.

Шта су јели и пили?

Гозбе су биле свакодневна манифестација. Осим хлеба, меса, поврћа, меда, аниса, колача са кимом и других укусних послastiца, волели су и воће, као на пример урме, нар и зашећерене стабљике папируса. Што се тиче пића, **Египћани су измислили пиво** и пили различите воћне сокове, али **најомиљеније пиће на забавама било је вино помешано с морском водом.**

Које су инструменте свирали?

После гозбе појавиле би се прелепе плесачице из свих крајева Африке, са својим егзотичним плесовима и одећом. Њихове покрете пратила је музика **харфе, малих добоша, звечки, систрума и кастањета.**

Легенда о Хапију

Да се дворани не би досађивали, у палату су долазили разни приповедачи. Клеопатра је хиљаду пута чула легенду о Хапију, богу плодности, који је живео у пећини под планинама и из једног ћупа сипао воду Нила. Сваке године даване су жртве како би се осигурало да Хапи изврне ћуп таман колико треба, да би се избегле и суше и поплаве.

Да ли знате...

... да су египатски мудраци гледали у будућност (гатали) тумачећи лет дивљих патака над реком Нил?

Шта су ловили?

Док су жене остајале на двору и бавиле се домаћим пословима, **фараон и његова стража често су ишли у лов са луковима и копљима, уз помоћ издресираних хијена**. Био је то опасан спорт, јер су њихов плен биле дивље животиње попут лавова, нилских коња, бикова, носорога и антилопа. Убијали су и птице родарице.

